

The analysis of the legal framework and also taking into account the views of scientists, the article highlights the organizational and tactical features of the investigative inspection in the investigation of illegal taking vehicles, committed by organized criminal groups. Special attention was paid to the types of objects of investigation examination, which in turn defines tactical features of the meeting. The author emphasizes that to define the characteristics of an organized group (for example, prior sorgentone in a common Association to make taking vehicles; duration of criminal activity; an agreement and a willingness to commit crimes of each participant of the organized group and receiving material benefits from such activities; the members of an organized group) are important types of inspections: the inspection of the scene, where illegally seized the vehicle; inspect vehicles detected during the investigation or investigation; close inspection of the object, which illegally took control identified during the pre-trial investigation; close inspection of component parts and mechanisms, which illegally seized; inspection of storage areas («sludge», parking (garage or garage cooperatives, casting warehouses, sheds, private farms and other property, and the like) criminals of the vehicle, which illegally seized; inspection of cargo (goods, belongings, valuables, documents), which became the direct subject of abuse of perpetrators; the examination of the place of sale of the vehicle, which is illegally seized, or parts of it (market, forest, offices, workshop; inspection of computer hardware (with which access to the Internet, with the purpose of selling motor vehicles or their parts and aggregates or used during the preparation or Commission of crime); inspection of the technical means by which it has been penetration into the vehicle; inspection of documents used by criminals for the purpose of preparation, commit and conceal crimes, as well as the realization (sale) of the vehicle (registration certificate, power of attorney, bill of sale) and so on.

Keywords: *pre-trial investigation, illegal possession of a vehicle, inspection, organized group, investigator, tactics.*

Надійшла до редакції 24.03.2016

Нагорнюк-Данилюк О.О.
здобувач
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)
УДК 343.139 (477)

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ЗДІЙСНЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Досліджено законодавчі засади надання слідчим суддею дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному процесі України та проблеми їх практичного застосування. Висловлено пропозиції щодо необхідності уточнення окремих законодавчих положень.

Ключові слова: *спеціальне досудове розслідування, захисник, повідомлення про підозру, обґрунтована підозра, слідчий суддя, тимчасово окупована територія, район проведення антитерористичної операції, право на апеляційне оскарження.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі реформування кримінального процесу та вдосконалення кримінального процесуального законодавства України відбувається в умовах необхідності приведення їх у відповідність до міжнародних стандартів і норм європейської практики з метою гуманізації кримінального процесу, підвищення ефективності розслідування кримінальних правопорушень в умовах постійного збільшення рівня злочинності та усунення колізій і прогалин, що містяться у кримінальному процесуальному законі.

Зауважимо, що сучасний кримінальний процес характеризується посиленням значення забезпечення гарантій прав, свобод та законних інтересів особи у кримінальному провадженні. У свою чергу, нещодавно запроваджений інститут спеціального досудового розслідування неминує веде до деяких відступів від загальних правил кримінального процесу, що в цілому відповідає стандартам здійснення кримінального судочинства, визначених у міжнародних правових документах. Так, у статті 18 (1) Римського статуту Міжнародного кримінального суду закріплено, що розслідування можуть проводитися з деяким ступенем конфіденційності. Такі розслідування дозволяють унеможливити знищення окремих доказів винуватою особою з метою уникнення правосуддя [1]. Відсутність підозрюваного на стадії досудового розслідування є терпимою, оскільки на цій стадії оцінюються події та перевіряються доводи потерпілого, відсутність підозрюваного дозволяє прискорити окремі процедури [2].

Виклад основного матеріалу. Дане дослідження спрямоване на вивчення законодавчих засад надання слідчим суддею дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному процесі України та встановлення проблем застосування положень КПК України щодо надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування.

В Україні є певний історичний досвід запровадження інституту заочного кримінального провадження у вітчизняний кримінальний процес. Так, 16 січня 2014 року Верховною Радою України було прийнято ЗУ № 725-VII «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо заочного кримінального провадження», який передбачав можливість здійснення заочного кримінального провадження у разі, якщо підозрюваний, обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення, ухиляється від прибуття на виклик до органу досудового розслідування або суду, при цьому здійснення кримінального провадження визнано можливим за його відсутності. Кримінальне провадження могло здійснюватися у формі заочного кримінального провадження лише за умови належного підтвердження отримання підозрюваним чи обвинуваченим рішення про здійснення заочного кримінального провадження та обов'язкової участі захисника у ньому [3]. Зі змісту цього нормативно-правового акта багато аспектів порядку здійснення заочного кримінального провадження залишилися незрозумілими та потребували уточнення, проте ці питання не знайшли свого подальшого законодавчого відображення в рамках цієї правової конструкції у зв'язку з втратою чинності

28 січня 2014 року Законом України № 725-VII від 16 січня 2014 року.

7 жовтня 2014 року Верховною Радою України прийнято ЗУ № 1689-VII «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини», який на законодавчому рівні закріпив інститут спеціального кримінального провадження, а саме – здійснення спеціального досудового розслідування та/або спеціального судового провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого відповідно.

Так, відповідно до положень чинного КПК України, в загальному порядку спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, визначених у статті 297-1 КПК України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та оголошений у міждержавний та/або міжнародний розшук [4].

Прийняття Верховною Радою України 15 січня 2015 року ЗУ № 119-VIII дозволило вирішити питання про здійснення спеціального досудового розслідування щодо осіб, які переховуються від кримінальної відповідальності та покарання на тимчасово окупованій території України або в районі проведення антитерористичної операції.

Одночасно з вирішенням окремих проблем здійснення досудового розслідування за відсутності підозрюваного, прийняття вищезазначених нормативно-правових актів зумовило й виникнення нових. Пропонуємо розглянути проблемні аспекти прийняття рішення про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному процесі України детальніше.

Перш за все треба зазначити, що під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення [4].

У статті 94 КПК України зазначено, що слідчий суддя, керуючись законом, повинен оцінювати кожен доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів – з точки зору достатності та взаємозв'язку для прийняття відповідного процесуального рішення, за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні усіх обставин кримінального провадження [4].

Оцінка доказів являє собою розумову діяльність, що здійснюється впродовж усього процесу доказування, пронизує його; як правило, на якомусь завершальному етапі оцінка виступає у своєму «чистому вигляді», коли суб'єкт займається виключно осмисленням, аналізом доказів [5, с. 114–115]. Оцінка доказів, що передують прийняттю процесуального рішення, включає також висновки про достатність сукупності доказів для прийняття такого рішення.

Відповідно до Рішення Європейського суду з прав людини у справі

«Фокс, Кемпбелл і Хартлі проти Сполученого Королівства», наявність обґрунтованої підозри передбачає наявність фактів і відомостей, на підставі яких об'єктивний спостерігач зробив би висновок про те, що дана особа могла вчинити злочин [6]. Аналогічна позиція висловлена Європейським судом в рішенні по справі «Мюррей проти Сполученого Королівства» [7].

Таким чином, під час вирішення питання про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя на підставі розумної оцінки сукупності отриманих доказів з точки зору їх достатності і допустимості повинен визначити чи є причетність особи до вчинення злочину вірогідною та достатньою для здійснення стосовно особи спеціального досудового розслідування.

Крім того, слідчий суддя зобов'язаний не лише констатувати факт наявності достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, а викласти обставини і посилення на докази, які обґрунтовують, чому вони привели суддю до таких висновків. Зауважимо, що в окремих ухвалах про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування слідчі судді не наводять такого обґрунтування та лише зазначають про факт наявності підозри у вчиненні інкримінованого кримінального правопорушення [8]. В таких випадках постановлення ухвали про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування може призвести до порушення прав підозрюваного.

Зазначимо, що відповідно до положень статті 297-3 КПК України, розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування здійснюється за обов'язкової участі захисника. Захисник залучається безпосередньо підозрюваним, або якщо підозрюваний самостійно не залучив захисника, слідчий суддя зобов'язаний вжити необхідних заходів для його залучення [4].

Слід звернути увагу на те, що у разі здійснення захисту прав та інтересів підозрюваного під час розгляду клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування захисниками, які залучені безпосередньо підозрюваним шляхом подання відповідного письмового клопотання, слідчі судді вважають, що цього факту самого по собі достатньо, щоб дійти висновку про те, що підозрюваному достовірно відомо про наявність повідомлення про підозру, підписаного стосовно нього. За такої ситуації можливе порушення права особи на захист, передбачене статтею 59 Конституції України.

Оперуючи власним досвідом роботи в суді можна констатувати, що при прийнятті рішення про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування факт залучення захисників підозрюваним та наявність у матеріалах кримінального провадження клопотань самостійно залучених підозрюваним захисників, за умови неявки підозрюваного на виклики органів слідства та суду, трактується слідчими суддями як один із доказів переховування підозрюваного від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності [9; 10]. Дана обставина може призвести до скорочення випадків самостійного залучення підозрюваними обраних ними захисників та до збільшення кількості випадків, коли функція захисту під час вирішення

питання про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування буде покладатися на призначеного в порядку, визначеному статтею 49 КПК України, захисника.

Зауважимо, що наразі здійснення захисту захисником за призначенням у більшості випадків є надзвичайно формальним. Це підтверджується змістом ухвал, постановлених слідчими суддями за результатами розгляду клопотань про надання дозволу на спеціальне досудове розслідування, зокрема, здебільшого в них зазначається: «захисник не заперечував проти здійснення спеціального досудового розслідування з метою повноти слідства та встановлення істини по справі» [11]. В інших ухвалях слідчі судді вказують, що «захисники не заперечували проти задоволення клопотання та здійснення спеціального досудового розслідування» [12], «захисник не заперечував проти клопотання та просив прийняти рішення на розсуд суду» [13].

Отже, посилення слідчих суддів на факт самотійного залучення захисників підозрюваним як на доказ його обізнаності щодо існування підозри стосовно нього, за відсутності інших обставин, може зумовити порушення права підозрюваного на захист.

З огляду на вищезазначене, вбачається за необхідне проведення активної роз'яснювальної роботи серед слідчих суддів шляхом проведення семінарів, конференцій, видання роз'яснювальних листів Вищим спеціалізованим судом з розгляду цивільних і кримінальних справ тощо.

Проблемним є також питання встановлення слідчим суддею під час розгляду клопотання про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування факту перебування підозрюваного на тимчасово окупованій території або в районі проведення антитерористичної операції.

Нагадаємо, що з прийняттям Закону України від 15 січня 2015 року № 119-VIII вимога про необхідність оголошення осіб у міждержавний та/або міжнародний розшук не поширюється на випадки, коли вирішується питання про здійснення спеціального досудового розслідування стосовно осіб, які переховуються на тимчасово окупованій території України або в районі проведення антитерористичної операції та оголошені у розшук [14].

Межі тимчасово окупованої території України визначені в статті 3 Закону України від 15 квітня 2014 року «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Для цілей цього Закону тимчасово окупованою територією визначається сухопутна територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, внутрішні води України цих територій внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територія виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилеглого до узбережжя континентального шельфу України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України, та повітряний простір над зазначеними вище територіями [15].

Перелік населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерори-

стична операція, був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1053 від 30 жовтня 2014 року. Даний перелік містив назви населених пунктів, які знаходяться в окремих районах Донецької та Луганської областей. Проте дія цього розпорядження зупинена на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України № 1079-р від 05 листопада 2014 року. Таким чином, на сьогоднішній день відсутній нормативно-правовий акт, який би визначав перелік населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція.

Проте, на сьогоднішній день слідчі судді не тільки продовжують постановляти ухвали про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування щодо осіб, які ймовірно перебувають на території Донецької та Луганської областей, але й ототожнюють поняття «тимчасово окупована територія України», «район проведення антитерористичної операції» та «територія, де органи державної влади не повністю здійснюють свої повноваження».

Наприклад, у мотивувальній частині ухвали від 12 жовтня 2015 року по справі № 263/12028/15 слідчий суддя Жовтневого районного суду міста Маріуполя зазначив: «Дослідивши надані до клопотання матеріали, суддя враховує, що орган досудового розслідування має достовірну інформацію про те, що ... дійсно переховується на тимчасово окупованій території, території проведення антитерористичної операції ... тобто, притягнути останнього до кримінальної відповідальності у загальному порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством, не видається можливим» [16].

У мотивувальній частині ухвали від 25 вересня 2015 року по справі № 646/7508/15-к слідчий суддя Червонозаводського районного суду Харківської області вказує: «...УСБУ в Харківській області повідомлено про встановлення місця перебування ... за адресою реєстрації в районі проведення АТО (м. Луганськ) ... вважає, що орган досудового розслідування має достовірну інформацію про те, що підозрюваний ... дійсно переховується від слідства на території, яка тимчасово окупована представниками терористичної організації «Луганська народна республіка» [17].

Слідчий суддя Краматорського міського суду Донецької області при постановленні ухвали від 05 жовтня 2015 року по справі № 234/16107/15-к та визначенні місцезнаходження підозрюваного керувався розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1085-р від 07 листопада 2014 року [18]. Зазначимо, що в даному розпорядженні визначено перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та перелік населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення, а не перелік населених пунктів, які знаходяться в районі проведення антитерористичної операції.

Аналогічні за змістом позиції слідчих суддів у питанні встановлення фактичного місцезнаходження підозрюваного містяться й в інших ухвалях про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування [19; 20].

Окремої уваги заслуговує проблема встановлення слідчим суддею при розгляді клопотання про надання дозволу на здійснення спеціального досу-

дового розслідування належного підтвердження органами слідства факту перебування підозрюваного на тимчасово окупованій території або в районі проведення антитерористичної операції.

Із досвіду роботи в суді можна констатувати, що на практиці виникають і будуть виникати в майбутньому ситуації, коли слідчий суддя повертає клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, посилаючись на те, що слідчий чи прокурор не надав належних доказів перебування підозрюваного на тимчасово окупованій території або в районі проведення антитерористичної операції. Так, з огляду на вищезазначену підставу слідчий суддя Жовтневого районного суду міста Маріуполя повернув клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування по справі № 263/11936/15-к [21]. Можливість виникнення таких ситуацій пов'язана з відсутністю законодавчого чи навіть відомчого регулювання цього питання та в окремих випадках залишає місце для маневру судді у разі його особистої зацікавленості у не наданні дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування.

На переконання деяких суддів, факт перебування підозрюваного на тимчасово окупованій території або в районі проведення антитерористичної операції повинен бути підтверджений саме на час розгляду клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування. Наприклад, про це зазначає слідчий суддя Червонозаводського районного суду міста Харкова при постановленні ухвали від 25 вересня 2015 року по справі № 646/7508/15-к [17].

Отже, наразі існує нагальна потреба в окресленні переліку обставин та документів, вимог до їх складання, які можуть засвідчувати факт того, що підозрюваний знаходиться на тимчасово окупованій території або в районі проведення антитерористичної операції.

Ще один проблемний аспект пов'язаний з неможливістю апеляційного оскарження ухвали слідчого судді про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування відповідно до положень чинного КПК України.

Згідно з положеннями статті 309 КПК України, під час досудового розслідування в апеляційному порядку може бути оскаржена лише ухвала слідчого судді про відмову у здійсненні спеціального досудового розслідування. Виходячи зі змісту зазначеного вище положення КПК України, можна зробити висновок, що ухвала слідчого судді про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні апеляційному оскарженню не підлягає.

З урахуванням вищевикладеного, на сьогоднішній день сформувалася практика прийняття судами апеляційної інстанції ухвали про відмову у відкритті апеляційного провадження за результатами перевірки апеляційної скарги щодо оскарження ухвали слідчого судді про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування на підставі ч. 4 статті 399 КПК України, відповідно до положень якої суддя-доповідач відмовляє у відкритті провадження, якщо апеляційна скарга подана на судові рішення, яке не підлягає оскарженню в апеляційному порядку.

Більше того, відсутність в Україні механізму апеляційного оскарження ухвали слідчого судді про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування зумовлює звернення підозрюваними (їх захисниками) до Європейського суду з прав людини з приводу порушення права на справедливий суд, що закріплене в статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

З метою забезпечення права підозрюваного на оскарження процесуальних рішень вбачається за необхідне внести зміни до КПК України та закріпити можливість апеляційного оскарження ухвали слідчого судді про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування. Пропонуємо доповнити частину першу статті 309 КПК України пунктом 13 такого змісту: «надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування».

Висновки. Підсумовуючи зазначимо, що у кримінальному процесуальному законодавстві окремих держав-членів Ради Європи передбачено можливість здійснення досудового розслідування за відсутності підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення, але лише за умови реального забезпечення процесуальних гарантій щодо захисту та оскарження процесуальних рішень відповідних органів. На сьогоднішній день, враховуючи нещодавнє запровадження в Україні можливості здійснення спеціального досудового розслідування, беручи до уваги виявлені нами проблемні аспекти здійснення такого досудового розслідування, не можна говорити про його завершеність та досконалість його функціонування, а потрібно констатувати необхідність подальшого вдосконалення цього інституту.

Бібліографічні посилання

1. Carsten Stahn, Goran Sluiter, Reviewed by Ousman Njikam 'Publication Review The Emerging Practice of the International Criminal Court' (2010) Criminal Law Forum 21(3), 527.
2. Article 18 (1) the Rome Statute of the International Criminal Court (adopted 17 July 1998, entered into force 1 July 2002) 2187 UNTS 90.
3. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо заочного кримінального провадження: Закон України № 725 від 16.01.2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/725-18>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 в редакції від 06.06.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
5. Орлов Ю.К. Проблемы теории доказательств в уголовном процессе / Ю.К. Орлов. – М., 2009.
6. Постановление Европейского суда по правам человека по делу «Фокс, Кэмпбэлл и Хартли против Соединенного королевства» от 30.08.1990 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57721>
7. Постановление Европейского суда по правам человека по делу «Мюррей против Соединенного королевства» от 28.10.1994 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57895>
8. Ухвала слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя по справі № 263/11862/15-к від 02 жовтня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/51946756>

9. Ухвала слідчого судді Печерського районного суду міста Києва по справі № 757/25970/15-к від 03 серпня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/48107586>

10. Ухвала слідчого судді Печерського районного суду міста Києва по справі № 757/21406/15-к від 27 липня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/47757538>

11. Ухвала слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя по справі № 263/9531/15-к від 21 серпня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/48971279>

12. Ухвала слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області по справі № 234/13044/15-к від 20 серпня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/49071717>

13. Ухвала слідчого судді Михайлівського районного суду Запорізької області по справі № 321/1062/15-к від 20 серпня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/48793404>

14. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки, громадської безпеки та корупційні злочини : Закон України № 119-VIII від 15.01.2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/119-19/paran7#n7>

15. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України : Закон України № 1207-VII від 15.04.2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>

16. Ухвала слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області по справі № 263/12028/15-к від 12 жовтня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/52160637>

17. Ухвала слідчого судді Червонозаводського районного суду міста Харкова по справі № 646/7508/15-к від 25 вересня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/51589939>

18. Ухвала слідчого судді Краматорського міського суду Донецької області по справі № 234/16107/15-к від 05 жовтня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/52000098>

19. Ухвала слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області по справі № 263/11259/15-к від 22 вересня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/50839618>

20. Ухвала слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя по справі № 263/9511/15-к від 13 серпня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/48374370>

21. Ухвала слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя по справі № 263/11936/15-к від 02 жовтня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/51812138>

Нагорнюк-Данилюк А.А. Проблемные аспекты принятия решения о дачи разрешения на осуществление специального досудебного расследования в уголовном процессе Украины. Исследованы законодательные основы дачи следственным судьей разрешения на осуществление специального досудебного расследования в уголовном процессе Украины и проблемы их практического применения. Даны предложения по необходимости уточнения отдельных законодательных положений.

Ключевые слова: специальное досудебное расследование, защитник, сообщение о подозрении, обоснованное подозрение, следственный судья, временно оккупированная тер-

ритория, район проведения антитеррористической операции, право на апелляционное обжалование.

Nagornyuk-Danylyuk O. O. Challenges of decision making concerning the granting of permission on the conduct of special pre-trial investigation in criminal process of Ukraine. This article considers the legal principles for providing investigating judge authorization of special pre-trial investigation in the criminal process of Ukraine.

The main challenges of decision making concerning the granting of permission on the conduct of special pre-trial investigation in criminal process of Ukraine were particularly examined by author. The need for defining the list of circumstances and documents and the requirements for settling of documents that may certify the fact that the suspect stays on the temporarily occupied territory or in the area of antiterrorist operation was specified.

Basing on this research author concluded that recently brought in institute of special pre-trial investigation inevitably leads to some derogations from general rules of criminal procedure that in general corresponds to criminal justice standards defined in international legal documents.

Author proposed to amend Criminal Procedure Code of Ukraine and to codify the alternative of appeal of a ruling of investigating judge concerning granting permission for carrying out special pre-trial investigation.

Keyword: *special pre-trial investigation, defender, notification of suspicion, reasonable suspicion, the investigating judge, temporarily occupied territory, the area of the antiterrorist operation, the right to appeal.*

Надійшла до редакції 15.02.2016

Очеретяний М.А.

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 343.985

ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ХУЛІГАНСТВА, ВЧИНЕНОГО ГРУПОЮ ОСІБ

Висвітлено деякі аспекти розслідування хуліганства, вчиненого групою осіб. Розглянуто типові слідчі ситуації, а також діяльність слідчого під час проведення першочергових та наступних слідчих (розшукових) дій.

Ключові слова: *хуліганство, типові слідчі ситуації, тактичні операції, слідчі (розшукові) дії.*

Постановка проблеми. Одним із важливих елементів розслідування будь-якого кримінального правопорушення є типові слідчі ситуації, тому їх дослідженню завжди приділяється пильна увага – як при дослідженні загальнотеоретичних питань криміналістики, так і при формуванні окремих методик розслідування. Адже це складна система взаємозв'язків, яка утворює ту конкретну обстановку, в якій працює слідчий та інші суб'єкти, що беруть участь у кримінальному провадженні. Хуліганство, вчинене групою осіб, як і інші злочини, розслідується в конкретних умовах часу, місця, оточуючого